

www.veiligroeien.nl

Veilig Roeien (voorheen veiligsloeproeienNL) is onderdeel van sloeproeienNL en is begin november 2023 officieel gelanceerd. Veilig Roeien richt zich op alle roeidisciplines in Nederland en heeft als doelstelling de veiligheid in en rondom roeiboten op een (nog) hoger niveau te brengen. Op 22 november 2023 heeft Veilig Roeien een enquête verstuurd naar de bijna 900 abonnees van de sloeproeienNL nieuwsbrief, de 36 abonnees van de Veilig Roeien nieuwsbrief en de websites / social media kanalen van sloeproeienNL en Veilig Roeien. Op 8 december 2023 is de enquête gesloten. We danken de respondenten die de enquête hebben ingevuld!

De enquête is 112 keer ingevuld, hiermee kunnen we de enquête niet representatief noemen gezien de grote bijbehorende roeicommunity 's. Desondanks levert de enquête waardevolle informatie, tips en aanbevelingen op!

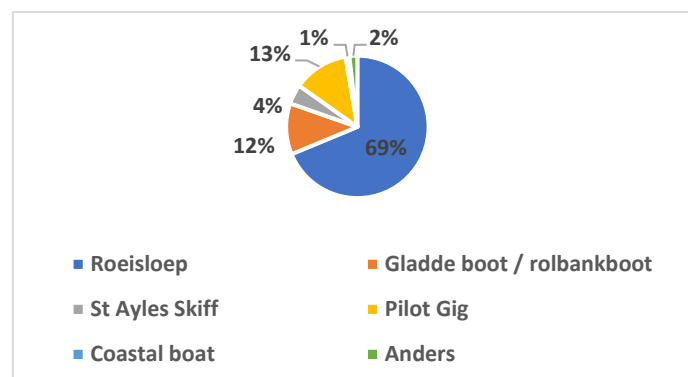
De resultaten

Wie hebben de enquête ingevuld?

Van de respondenten vult **61%** de enquête in als individuele roei(st)er, **21%** als stuurman, **12%** namens een club/vereniging, **1%** als organisator van wedstrijden en **5%** overig.

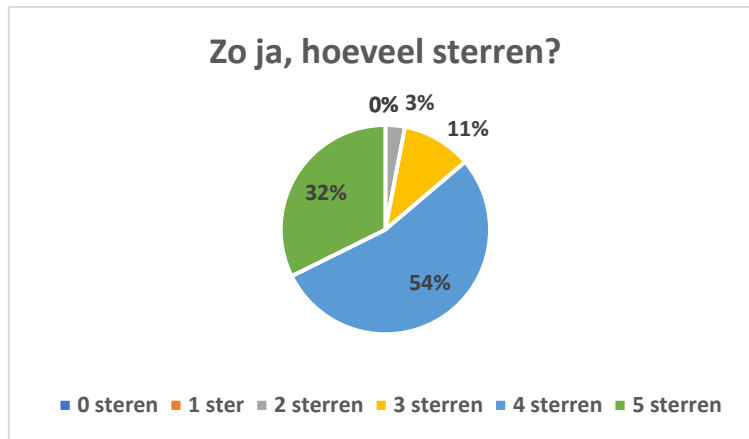
De verschillende roeidisciplines

De enquête is gemaaild naar de abonnees van de sloeproeienNL nieuwsbrief, en is verder gedeeld op social media Facebook, Instagram en X van sloeproeienNL en Veilig Roeien. Dat verklaart dat vanuit deze doelgroep de meeste respondenten zijn. Van de respondenten roeit/stuurt **69%** in een roeisloep, **13%** in een Pilot Gig, **12%** in een gladde boot/rolbankboot, **4%** in een St Ayles Skiff, **1%** in een Coastal boat en **1%** in overig.

Training ‘bekwame stuur’ van de Federatie Sloeproeien Nederland

De FSN verzorgt sinds maart 2022 trainingen ‘bekwame stuur’. Van de respondenten is **15%** onbekend met deze training (dit zijn vooral de respondenten uit de andere roeidisciplines). **60%** kent de training maar heeft niet deelgenomen aan een training. **25%** van de respondenten heeft meegedaan met een FSN training, en hiervan geeft **32%** de training 5 sterren, **54%** geeft 4 sterren, **11%** geeft 3 sterren en **3%** geeft 2 sterren. We mogen concluderen dat met de waardering van 4 sterren of meer door **86%** van de deelnemers deze training van goede kwaliteit is.

Veiligheid

Veel verenigingen / clubs besteden aandacht aan [veiligheid](#), **77%** voldoende volgens de respondenten, en in **15%** van de gevallen is er aandacht voor veiligheid, maar onvoldoende. Slechts bij **4%** is er geen aandacht voor veiligheid, en de resterende **4%** kon niet aangeven of er wel of geen aandacht is voor veiligheid.

Leidraad / protocol / reglement veiligheid

Ruim de helft (**53%**) van de verenigingen / clubs heeft een reglement ‘veiligheid’. Wellicht zelfs meer, want **21%** van de respondenten weet niet of er een reglement is bij de club. Ruim een kwart (**26%**) van de clubs heeft geen reglement.

Van de clubs die een reglement heeft is **39%** bereid deze te delen met Veilig Roeien, **2%** wil deze niet delen, en de resterende **59%** van de respondenten weet niet of de club deze zou willen delen.

Veiligheidsinstructie

Bij de verenigingen / clubs krijgt de helft (**51%**) van nieuwe leden veiligheidsinstructie, bijna 1/3 (**32%**) krijgt **geen** veiligheidsinstructie. **17%** van de respondenten geeft aan niet te weten of nieuwe leden instructie krijgen. Bij de rolbank/gladde boot roeiers is krijgt nagenoeg iedereen veiligheidsinstructie.

Incidentenregistratie

Van de respondenten geeft **31%** aan niet te weten of de eigen vereniging/ club een [incidentenregistratie](#) heeft. Één op de vijf (**20%**) heeft in ieder geval een dergelijke registratie (bij de rolbank- / gladde boot verenigingen is dit aandeel het hoogst). **49%** van de clubs heeft geen incidentenregistratie.

Bewust zijn van veiligheidsrisico's bij sturen / roeien

Van de respondenten geeft de overgrote meerderheid aan zich bewust te zijn van veiligheidsrisico's tijdens het sturen of roeien, maar liefst **88%**. De resterende **12%** is zich niet bewust van veiligheidsrisico's.

Reddingsvesten

De antwoorden met betrekking tot bezitten en gebruiken van [reddingsvesten](#) leveren interessante informatie op. Ruim **40%** van de verenigingen / clubs verplichten de leden **niet** om onder bepaalde omstandigheden reddingsvesten te dragen, terwijl **80%** van de respondenten daar geen moeite mee zou hebben!

Bijna één op de vijf respondenten vindt het overigens niet nodig om reddingsvesten te dragen.

Van de respondenten beschikt **96%** over een reddingsvest, **2%** niet en **2%** weet niet of de club / vereniging deze heeft. Bij sloeproeiers hebben veel verenigingen reddingsvesten omdat deze door de FSN worden verplicht (om aan boord te hebben) bij wedstrijden. Dit zijn veelal blokreddingsvesten waarmee niet geroeid kan worden.

50% van de verenigingen / clubs verplichten de leden om bij bepaalde omstandigheden reddingsvesten te dragen. **39%** van de verenigingen / clubs leggen geen verplichting op. Van de resterende respondenten geeft **6%** aan niet te weten of er een verplichting is, en **5%** geeft aan dat dragen van reddingsvesten bij hen niet van toepassing is.

Het verplicht dragen van een reddingsvest is wat **19%** van de respondenten betreft niet nodig, **68%** geeft aan dit prima te vinden onder bepaalde omstandigheden, **11%** vindt dit zelfs een must en **2%** heeft geen mening.

Uitnemen dollen bij stilliggende boot

Roeiboten zoals roeisloepen hebben in de meeste gevallen dollen. Deze (metalen) dollen kunnen ernstig letsel veroorzaken als iemand er boven op valt, bijvoorbeeld bij struikelen tijdens het aan en van boord gaan, of bij overstappen op een langszij liggende boot. Bij **29%** van de verenigingen / clubs waarbij dollen aanwezig zijn is het verplicht deze uit te nemen bij een stilliggende boot. Bij **41%** van de clubs geldt deze plicht niet. **8%** van de respondenten vraagt zich af waarom je dit zou doen, en bij de resterende **22%** is uitnemen van dollen niet van toepassing.

Betrokken bij veiligheidsincidenten

Ruim 1/3 (**36%**) van de respondenten is betrokken geweest bij één of meerdere [veiligheidsincidenten](#). De overige **64%** niet. Van de personen die betrokken waren bij incidenten wil **78%** dit – al dan niet geanonimiseerd - delen met Veilig Roeien, zodat anderen hier van kunnen leren. **10%** wil dit liever niet delen, en **13%** weet nog niet of ze dit willen delen. Inmiddels heeft Veilig Roeien al diverse registraties ontvangen, waarvoor dank! Op de site is een rubriek voor [roeisloepen/st ayles skiffs /pilot gigs](#) en een rubriek voor [rolbank- /gladde boten en overig](#) en we roepen iedereen op ook (bijna)incidenten te delen met ons zodat we hier samen van kunnen leren.

Wettelijke verplichtingen

De stuur/schipper van een roeiboot moet aan de wet (BPR) voldoen, de [verantwoordelijkheden](#) kennen, de [vaarregels](#) kennen en toepassen, de [navigatieverlichting](#) van schepen kennen, etc.

Het valt op dat de overgrote meerderheid van de respondenten de vaarregels en regels voor verlichting kent, maar dat de kennis met betrekking tot verantwoordelijkheden een stuk lager is.

93% van de respondenten geeft aan de regels met betrekking tot navigatieverlichting te kennen, **5%** kent ze niet maar wil ze wel leren en slechts **2%** geeft aan ze niet te kennen en niet te hoeven leren omdat ze nooit een roeiboot sturen.

92% van de respondenten geeft aan de vaarregels voor een roeiboot te kennen, **7%** kent ze niet maar wil ze wel leren, en **1%** geeft aan ze niet te kennen en niet te hoeven leren omdat ze nooit een roeiboot sturen.

59% van de respondenten geeft aan de regels met betrekking tot verantwoordelijkheid in een boot te kennen, **39%** kent ze niet (**29%** wil ze wel leren), en **1%** stuurt nooit dus geeft aan ze niet te kennen of te willen leren kennen.

EHBO kennis

De [EHBO kennis](#) is bij ruim de helft van de respondenten aanwezig. Met de opmerking dat niet in detail is gevraagd naar kennis met betrekking tot (her)kennen van symptomen en voorkomen van [oververhitting](#), [onderkoeling](#) en [bewusteloosheid](#).

66% van de respondenten zegt voldoende EHBO-kennis te hebben, 36% van de respondenten heeft onvoldoende EHBO-kennis (22% van de respondenten wil EHBO-kennis leren)

Actief trainen / oefenen met betrekking tot veiligheid

Bijna de helft van de respondenten (47%) geeft aan dat men **niet actief traint** met betrekking tot veiligheid. Actief trainen is bijvoorbeeld zeer regelmatig de diverse roeicommando's trainen zodat bij een onverhoopt (bijna) incident de stuur & bemanning goed getraind zijn om snel te manoeuvreren.

Van de respondenten die aangeven dat men wel actief traint met betrekking tot veiligheid, oefent 53% regelmatig [de commando's](#), 11% oefent of heeft geoefend met '[man overboord](#)' en 4% met [reanimatie](#).

Meer aandacht geven aan.....

Op de open vraag waar Veilig Roeien (nog) meer aandacht aan zou mogen geven kwamen vele antwoorden. Dank daarvoor! We gaan ze prioriteren en waar mogelijk meenemen in komende trainingen, te ontwikkelen praktijktrainingen en informatie op de site! Onderwerpen die vaak genoemd werden; onderkoeling, reddingsvesten, roeien in het donker, zichtbaarheid. Een opsomming van de reacties, per onderwerp geordend;

Calamiteiten

- 3 x [man over boord](#) in de praktijk, aan boord krijgen drenkeling.
- 8 x (wel of niet) roeien in het donker.
- 6 x [onderkoeling / koud water](#) en de effecten.
- [Oververhitting](#).
- 2 x [reanimatie in de boot](#).
- Wat te doen bij een ongeval.
- Hypertensie (hoge bloeddruk).
- Aanbieden van een EHBO cursus specifiek voor roeisloep/ roeiboort.
- Hoe snel kun je los komen uit het voetenbord.
- Wat te doen met roeiers die diabetes/hartziekten hebben.
- Dollen uit de boorden, bij de HT is er bijna iemand aan overleden. Ik snap niet dat dit niet verplicht is.
- De discussie drijven m.b.v. roeiriemen of verplicht een reddingsvest dragen.
- Veiligheidsstrainingen, inclusief reanimatie, dat laatste omdat er afgelopen paar jaren minstens twee reanimatie zijn geweest tijdens races.

Uitrusting, zichtbaarheid & reddingsvesten

- Reddingsmaterialen en gebruik.
- 14 x regels voor [dragen reddingsvest](#), met de voor- en nadelen, een eenduidige richtlijn (advies) over onder welke omstandigheden een reddingsvest te dragen.
- [Uitrusting sloep](#).
- [Marifoon gebruik](#).
- Aandacht voor Apps zoals [KNRM Helpt!](#), [EHBO](#) etc.
- Marifoon aan boord van elke sloep, en tijdens de race allemaal op hetzelfde kanaal.
- [Zichtbaarheid](#) van de sloep, ook voor radar.
- 4 x zichtbaarheid van roeiers.
- 2 x betere en juiste [verlichting](#) op het openwater (ook door beroepsvaarders).
- Bij de vraag " Het (verplicht) dragen van een reddingsvest tijdens het roeien is wat mij betreft ..." ontbreekt het antwoord: "hangt van het soort zwemvest af": British Rowing is daar duidelijk over: niet self-inflating, terwijl veel mensen dat juist wél hebben wat extra gevaar met zich meebrengt als je onder een omgeslagen terecht komt. En ook een niet self inflating vest kan gevaar opleveren als je er aan of achter blijft haken; voor de stuur is het evident (altijd dragen) maar voor de roeiers is het vaak te verkiezen hem bij de hand te hebben maar niet per se aan.
- Demontabel maken van de dollen verplicht maken, vooral bij wedstrijden waar je over andere sloepen heen moet stappen om bij de eigen sloep te komen.
- Dat dollen uit de boorden moeten kunnen/zijn als sloepen zijn aangemeerd.
- Instructie met betrekking tot gebruik van hulpmiddelen, 'bootwijs' worden/zijn.

Meteo

- 4 x [weersverwachting](#), en de risico's van diverse weersomstandigheden, windsterkte en richting met name bij lage wal.

Regelgeving & regels bij wedstrijden

- [Regels op het water](#), vaarregels voor een roeiboot.
- Wettelijke verplichtingen met betrekking tot de verantwoording in een roeiboot.
- Voorrang regels tijdens roei wedstrijden.
- Communicatie tussen stuurlieden tijdens een wedstrijd.
- Goed gebruik van goed zeemanschap. Veel stuurmannen maken hier geen gebruik van.

Veiligheid rond de sloep / ligplaats / tijdens transport

- Randvoorwaarden bij het kranen, rijden met een sloep, in- en uitstappen (en niet alleen bij de roeiers maar ook de wedstrijdorganisaties).
- Taakverdeling en verantwoordelijkheden, bv tijdens kranen, tewaterlaten, etc.
- Goed de boot vastleggen.
- Verlichting bij ligplaatsen, let op gladde steigers.

Algemeen

- Veiligheid zit in mensen. De middelen hebben pas nut als zij falen.
- Blijf herhalen. Het risico bestaat dat het veiligheidsbewustzijn na verloop van tijd wegzakt, 'omdat er toch niets gebeurt'.
- Verplichte veiligheidsinstructie nieuwe roeiers en gastroeiers.
- Herhalend informeren van de leden en ook de nieuwe leden.
- De jeugd; trainingen en de verantwoordelijkheid van trainers en coaches.
- Vaargedrag van stuurlui.
- Risico's bij in en uit stappen van een sloep. Daar gebeuren de meeste ongelukken.
- Vooral doorgaan met bewustwording en informeren.
- Periodiek kennis en ervaringen delen.
- Niet overdrijven, de risico's zijn bijzonder klein.
- Bekend maken dat Veilig Roeien bestaat. Maar dat ligt ook bij de vereniging.
- Bewustwording en voorlichting omtrent veiligheidsrisico's tijdens het roeien.
- Verantwoordelijk zijn voor elkaar in de sloep.
- Gedrag roeiers in relatie tot commando's stuurman.
- Advies rond sportmedische check-ups.
- Roeien op binnen water.
- Stabiliteit bij riemen-op en riemen-geroeid.
- [Reisvoorbereiding](#).
- Gebiedskennis.
- Gevaren en regels over roeien in de wintermaanden/donker.
- Roei veilig in de buurt van de oever. Op ruim water in het donker en koud weer, moet je bewust zijn ivm de veiligheid etc.
- Wat doet drugs met de mens tijdens inspanning.
- Communicatie met, en gedrag op het water t.a.v. beroepsvaart.
- Gezond verstand.

Incidenten

- 4 x [delen van incidenten](#) en near misses.
- Risico's bij in en uit stappen van een sloep. Daar gebeuren de meeste ongelukken.
- Niet alleen trainingen voor stuurlieden, maar ook voor roeiers.
- 2 x afmeerplaatsen langs roeiroutes waar ambulances kunnen komen.
- Veiligheidsprotocol opstellen wat verenigingen kunnen overnemen.

Coaching

- In het kader van veilig roeien moet er wellicht ook naar andere vlakken gekeken worden, dat meer met sport(prestatie)veiligheid te maken hebben. Dat een stuur of coach bewust is van trainingsopbouw/ intensiteit met nieuwe/ ervaren roeiers en dat techniek goed onder de aandacht gebracht wordt, ook in het kader van mogelijke blessures of onverwacht uitvallen van een roeier tijdens een wedstrijd of training. Bij het sloeproeien lijkt hier weinig kijk op of aandacht voor om op een goede wijze stuurmannen het coach- en trainingsvak te leren. Sturen van een sloep is één ding, maar een team coachen is iets anders.

Overig

- Veiligheid ligt bij de verantwoordelijkheid van de vereniging. Dit is niet iets waar een externe organisatie zich mee moet gaan bemoeien.
- Ik moedig alle verbeteringen op veiligheid in het sloeproeien sterk aan.
- Hoe veilig een binnenvaartschip laten passeren.
- De dode hoek van (lege) vrachtschepen onder de aandacht brengen
- Stromingen en afwatering met betrekking tot verantwoord uitvaren!
- Oefenen met omslaan is belangrijk zodat roeiers niet in paniek raken wanneer dit gebeurt.
- Dragen van vesten. Verplichte veiligheidsinstructie nieuwe roeiers en gastroeiers. Dit ook loggen. Instrueren en oefenen commando's, zoals noodstop/veiligheidsstop/riemen in etc. Trainingen etc. per boot loggen door stuur of trainer.

Tips / aanbevelingen voor Veilig Roeien!

De laatste vraag van de enquête; heb je nog tips of aanbevelingen voor Veilig Roeien!

- Niet alle sloepen, wedstrijden en roeiwater zijn/is gelijk, dus een verplichting van zwemvest is moet je per situatie afwegen. En in de training bekwame stuur gaat het bijna alleen over veiligheid en regels en niet over het sturen zelf dat moet toch ook een stuurman kunnen?
- Zeker nu het weer steeds anders wordt, aandacht besteden aan wat te doen bij [oververhitting](#) / [onderkoeling](#).
- Neem de verantwoordelijkheid naar elkaar, zorg voor een bankmaatje en spreek af wie er voor de stuur zorgt indien dit nodig is.
- Veiligroeien vooral voor vaste stuurlied.
- Goed bezig, hoop dat er veel clubs en organisaties bij aansluiten.
- Elektronisch loggen via een App.
- Voer alstublieft geen flauwekul regels in!!
- Geen sloep is gelijk.
- Maak een safety flyer vanuit Veilig Roeien / FSN. Met eenduidige informatie voor alle (beginnende) roeiers.

- Iedereen die in de sloep stapt moet zich er bewust van zijn van wat er kan gebeuren.
- Keep it simple, bijv een flyer met meest voor de hand liggende tips of zo.
- Ik heb een incident (epilepsie-aanval)meegemaakt op een open catamaran en zou net zo goed in roeisloep kunnen plaatsvinden. Door adequaat handelen, heeft de persoon geen (blijvend) letsel ondervonden.
- In een enquête bij iedere vraag altijd een open optie vrijlaten ofwel nooit dwingen één van de voorgekookte antwoorden te geven (wat hier bij de meeste vragen wél het geval is).
- Ik wens ze alle succes maar er zijn wel belangrijker zaken.
- jullie zijn heel goed bezig. vooral omdat jullie het zo relaxed brengen. niet verplichten maar wel stimuleren door de noodzaak van veiligheid te benadrukken en toch de cursus vrijwillig te houden. Daardoor roep je je geen al te grote weerstand op, niemand kan er meer omheen. Het verplicht stellen van reddingsvesten voor roeiers niet doorzetten, werkt averechts en is niet echt nuttig (alleen bij erg ruige omstandigheden, en dan ga je meestal toch al niet het water op).
- Gelijke regels bij wedstrijden.
- Incidentregistratie is een must, doen we dit ook voor bijna-incidenten? Waarom is er nog niets geregistreerd?
- Bekwaamheidstest stuur.
- Extra veiligheidseisen bij een watertemperatuur < 12graden.
- Het roeien moet vooral om plezier gaan.
- Misschien zou Veilig Roeien een app kunnen ontwikkelen waarin we gemakkelijk informatie kunnen opvragen op de plek en tijd wanneer dat nodig is. Dat zou helpen!
- Probeer (beter) te achterhalen wat de oorzaken zijn van de veiligheidsincidenten. Dat kun je beter werken aan preventie.
- Ga zo door!
- Wij zijn 'reguliere' roeivereniging. Stop-af e.d. zijn voor ons niet van toepassing. Wij trainen andere zaken.
- Zijn er contacten met de KNRM bijv. over hoe haal je het beste iemand uit het water?
- Ik heb meegeschreven aan het veilig roeien beleid. Het invoeren van dit beleid stuit op veel weerstand 'want zo deden we het nooit'. Er is nauwelijks kennis over koud water en de grenzen worden voortdurend opgezocht. De cultuur in de vereniging wordt bepaald door een aantal oude, stoere rotten. Hoe verander je zo'n cultuur? Het helpt enorm als de roeibond regels uitschrijft, bijvoorbeeld: onder de 15 graden watertemperatuur niet meer zonder reddingsvest skiffen. Ook zou de roeibond veel meer aan kennisoverdracht kunnen doen mbt veiligheid.
- Ik mis in deze enquête zaken als zichtbaarheid en aandacht voor goed werkend materiaal
- Goed bezig, wij vinden dat er te vaak nog te lacherig gedaan wordt over veiligheid in de boot.
- Keep up the good work.
- Advies geven is prima maar overdrijf niet te veel. Dit zorgt juist dat je het tegenovergestelde bereikt. De roeiverenigingen zijn zelf verantwoordelijk en per woonplaats zijn de risico's ook totaal verschillend.

www.veiligroeien.nl